

3. Кулініч О. О. Теоретичні проблеми реалізації та захисту права фізичної особи на власне зображення. Дис. ... д-ра. юрид. наук: 12.00.03 / Національний університет «Одеська юридична академія». Одеса. 2017. 489 с.
4. Бабич М. І., Тарнавська М. І. Вибачення як спосіб захисту у справах про захист честі, гідності, ділової репутації: порівняння позицій Верховного Суду та Верховного Суду України. *Порівняльно – аналітичне право*. 2020. № 4. С. 154–160.

Ключові слова: особисті немайнові права, честь та гідність, ділова репутація, спосіб захисту цивільних прав, вибачення.

Key words: personal non-property rights, dignity and honor, business reputation, a way of protection of civil rights, apology.

МАКОВЕЦЬКИЙ АНДРІЙ МИКОЛАЙОВИЧ

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри цивільного права*

ОКРЕМІ ПИТАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА КОМУНАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Конституція України 1996 р. уточнила форми власності в державі: вона визнала комунальну власність як самостійну і незалежну від держави форму публічної власності. Даний факт знайшов своє відображення у ст. 41 Конституції. Відтак значною мірою втратив юридичну силу закон «Про власність». Регулювання відносин власності закріплене в Конституції України, яка визначила коло об'єктів і суб'єктів права власності (статті 13, 41, 142, 143), рівність усіх суб'єктів права власності (стаття 13), гарантії права власності й обов'язки власників (статті 13, 41) та встановила, що правовий режим власності має визначатися виключно законами України (пункт 7 частини першої статті 92) [1].

Отже, комунальна власність не входить до складу державної, є самостійним об'єктом права власності, управління якою здійснює безпосередньо територіальна громада або створені нею органи.

Законодавчі принципи регулювання правовідносин у цій сфері закріплені, перш за все, у Законі України «Про місцеве самоврядування в Україні» (далі – Закон) [2], хоча органи місцевого самоврядування, як юридичні особи публічного права, користуються й усіма правами власників, що визначені ЦК України та іншими законами. Так, в Законі, затверджено поняття та зміст права комунальної власності як матеріальної та фінансової основи місцевого самоврядування (статті 1, 16, 60), повноваження сільських, селищних, міських рад щодо відчуження комунального майна, в тому числі шляхом приватизації (пункт 30 частини першої статті 26), повноваження виконавчих органів рад стосовно управління комунальною власністю (стаття 29) та у сфері регулювання земельних відносин (стаття 33), повноваження районних

і обласних рад по управлінню об'єктами комунальної власності (пункти 19, 20 частини першої статті 43) [2].

З огляду на зазначене, слід констатувати, що Конституція України закріпила статус комунальної власності як складного конституційно-правового інституту, реалізація якого залежить від багатьох суб'єктів конституційного права: громадян, територіальних громад, органів місцевого самоврядування, місцевих органів виконавчої влади, тощо. По суті, Конституція заклала такі основи реалізації комунальної власності, які дають змогу з допомогою конституційно-правових важелів гарантувати їй належне та конституційне використання.

Проблема управління комунальною власністю полягає в тому, щоб зрозуміти сутність суб'єктно-об'єктних відносин.

Особливість управління комунальною власністю полягає в тому, що комунальна власність є власністю відповідних громад, сіл, селищ, міст, а органи місцевого самоврядування від імені та в інтересах територіальних громад відповідно до Закону повинні здійснювати правомочності щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності.

Основними принципами володіння та користування майном територіальними громадами законодавець визначив доцільність, економічність, ефективність, а також непослаблення, в результаті майнових операцій, економічних основ місцевого самоврядування.

У комунальній власності територіальних громад знаходиться досить значна кількість майна. Джерела його походження є різними: створення за рахунок коштів громад, купівля, безоплатна передача із державної форми власності, дарування від фізичних або юридичних осіб, тощо.

Від свого майна територіальні громади отримують доходи, наприклад, коли здають його в оренду чи продають. Водночас, вони як власники повинні нести витрати по утриманню свого майна за рахунок коштів власних бюджетів.

Для здійснення ефективного суспільного вибору в питаннях реалізації права власності в органів місцевого самоврядування в зазначений період була наявна достатня кількість альтернатив і можливості їх порівнювати. Проте, пріоритети, умови та механізми відчуження майна не визначалися програмами соціально-економічного розвитку територій. В результаті, обґрунтованість прийнятих рішень, їх придатність до оцінювання за економічними критеріями не дають можливості стверджувати, що реалізовані рішення щодо відчуження об'єктів комунальної власності були оптимальними з точки зору ефективності управління ними.

Відповідно до чинного законодавства приватизація здійснюється на основі таких принципів, як: законність; відкритість та прозорість; рівність та змагальність; державного регулювання та контролю; продаж об'єктів приватизації з урахуванням особливостей таких об'єктів; захист економічної конкуренції; створення сприятливих умов для залучення інвестицій; повного, своєчасного та достовірного

інформування про об'єкти приватизації та порядок їх приватизації; забезпечення конкурентних умов приватизації

Хоча Закон України «Про приватизацію державного майна» регламентує приватизацію як державного майна, так і об'єктів права комунальної власності, в той же час, відчуження об'єктів державної власності як і комунальної може здійснюватися за процедурами та у спосіб відмінний від приватизації. Так, відповідно до пункту 18 ст. 5 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» Кабінетом Міністрів України постановою від 06.06.2007 р. № 803 затверджено Порядок відчуження об'єктів державної власності, яким визначено процедури та способи відчуження об'єктів державної власності [3].

Як зазначено в цьому законодавчому акті, основною метою приватизації є прискорення економічного зростання, залучення іноземних і внутрішніх інвестицій, зменшення частки державної або комунальної власності у структурі економіки України шляхом продажу об'єктів приватизації ефективному приватному власнику.

Список використаних джерел:

1. Конституція України. Закон України від 28.06.1996 року. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР. Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
3. Порядок відчуження об'єктів державної власності. Постанова Кабінету Міністрів України від 06.06.2007 р. Офіційний вісник України. 2007. № 43, стор. 38, ст. 1734.

Ключові слова: право комунальної власності, територіальні громади, приватизація, місцеве самоврядування, суб'єкти комунальної власності.

Key words: the right of communal property, territorial communities, privatization, local self-government, subjects of communal property.

МАРШУК ЮЛІЯ СЕРГІЇВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірантка кафедри цивільного права*

ВПЛИВ ВОЄННОГО СТАНУ НА ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПОТЕКИ В УКРАЇНІ

Військове вторгнення російської федерації в Україну негативно вплинуло на усі сфери життя населення. Втрата роботи, зменшення заробітної плати, зростання споживчих цін, знищення житла, вимушений переїзд за кордон – це лише частина наслідків, що в певній мірі зазнало цивільне населення. Без сумніву, зазначені обставини вплину-